

پژوهشکده علوم شناختی
Institute for Cognitive Science Studies

پژوهشکده علوم شناختی

آیین نامه دوره دکتری تخصصی (Ph.D.)

مصوب جلسه مورخ ۱۳۸۹/۴/۶ شورای آموزشی پژوهشکده علوم شناختی

آیین نامه دوره دکتری تخصصی (Ph.D.) پژوهشکده علوم شناختی

فصل اول: کلیات

ماده ۱: تعریف

دوره دکتری (Ph.D.)، بالاترین دوره تحصیلی آموزش عالی است که به اعطای مدرک می‌انجامد و مجموعه‌ای هماهنگ، از فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی است.

ماده ۲: هدف

هدف از ایجاد دوره دکتری، تربیت افرادی است که با احاطه یافتن به آثار علمی در یک زمینه خاص و آشنا شدن با روش‌های پیشرفته تحقیق و دستیابی به جدیدترین مبانی آموزش و پژوهش، بتوانند، با نوآوری در زمینه‌های علمی و تحقیقی، در رفع نیازهای کشور و گسترش مرزهای دانش، در رشته تخصصی خود موثر بوده و به تازه‌هایی در جهان دانش دست یابند.

ماده ۳: محور اصلی

محور اصلی فعالیت‌های دوره دکتری، پژوهش و کسب تبحر در یک رشته خاص علمی است و آموزش وسیله برطرف کردن کاستی‌های آموزشی دانشجویان دوره است، تا راه را برای وصول به اهداف دوره هموار سازد.

ماده ۴: مراحل دوره

دوره دکتری به دو مرحله آموزشی و پژوهشی تقسیم می‌شود.

مرحله آموزشی از زمان پذیرفته شدن دانشجو در امتحان ورودی آغاز و به امتحان جامع و دفاع از طرح پژوهشی رساله (پروپوزال) ختم می‌شود.

مرحله پژوهشی، پس از مرحله آموزشی آغاز می‌شود و با تدوین رساله و دفاع از آن پایان می‌پذیرد.

تبصره ۱: محدودیت سنی برای داوطلبان دوره دکتری وجود ندارد.

تبصره ۲: داوطلبان حائز شرایط ادامه تحصیل در دوره دکتری از طریق آیین نامه استعدادهای درخشان، براساس دستورالعمل مصوب شورای آموزشی پژوهشکده پذیرفته می شوند.

فصل دوم

شرایط ورود

ماده ۵: شرایط ورود به دوره دکتری عبارت است از:

(۱) داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی؛

(۲) موفقیت در آزمون ورودی دوره.

فصل سوم

استاد راهنما

ماده ۶: استاد راهنما به تقاضای دانشجو و موافقت کتبی استاد و با تصویب شورای تحصیلات تکمیلی گروه تعیین می گردد.

تبصره ۱: استاد راهنما باید حداکثر تا پایان نیمسال اول تحصیلی دانشجو تعیین شود. تا زمانی که استاد راهنما انتخاب نشده است، مدیر گروه وظایف استاد راهنما را برعهده خواهد داشت.

تبصره ۲: دانشجویان دوره دکتری می توانند تحقیقات اولیه مرحله پژوهشی خود را در مرحله آموزشی آغاز نمایند ولی ثبت نام آنها در مرحله پژوهشی و تدوین رساله منوط به موفقیت در امتحان جامع و دفاع از طرح پژوهشی رساله است.

ماده ۷: استاد راهنما باید حتی الامکان عضو هیأت علمی پژوهشکده بوده و حداقل دارای رتبه استادیاری باشد. اساتیدی که دارای رتبه استادیاری هستند می باید قبلاً لااقل سه پایان نامه کارشناسی ارشد یا دکتری حرفه‌ای را راهنمایی کرده باشند.

تبصره: در شرایط خاص، رساله می‌تواند با دو استاد راهنمای مشترک از داخل و خارج پژوهشکده هدایت شود.

ماده ۸: به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی گروه حداکثر دو نفر از اعضای هیأت علمی پژوهشکده یا از صاحب نظران و محققان برجسته به عنوان استاد مشاور تعیین می‌گردند.

تبصره: استاد مشاور باید دارای مدرک دکتری با حداقل رتبه استادیاری با ۳ سال سابقه تدریس یا تحقیق در دوره کارشناسی ارشد باشد. برای صاحب نظران و محققانی که عضو هیأت علمی نیستند، داشتن مدرک دکتری الزامی است.

فصل چهارم

مرحله آموزشی

ماده ۹: دانشجویی که برای دوره دکتری ثبت نام می‌کند، بسته به میزان دروس مورد نیاز رشته، موظف است حداقل ۲۴ واحد درسی را با نظر استاد راهنما و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی گروه، مطابق برنامه مصوب پژوهشکده در مدت مجاز دوره با موفقیت بگذراند.

تبصره: اگر دانشجویی، تعدادی از واحدهای درسی لازم را در دوره کارشناسی ارشد نگذرانده باشد، موظف است به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی گروه، کمبود واحدهای درسی خود را در مرحله آموزشی جبران کند. حداکثر تعداد واحدهای جبرانی ۱۲ واحد و حداقل نمره آن بدون احتساب در میانگین کل دانشجو در هر درس ۱۴ از ۲۰ است. به ازای گذراندن ۸ واحد جبرانی، یک نیمسال تحصیلی به مدت مجاز مرحله آموزشی افزوده می‌شود.

ماده ۱۰: دانشجو، در مرحله آموزشی موظف است در هر نیمسال تحصیلی بین ۶ تا ۱۲ واحد درسی را انتخاب و ثبت نام کند، مگر آن که کمتر از ۶ واحد درسی باقی مانده باشد.

ماده ۱۱: طول مدت مجاز مرحله آموزشی (تا پایان امتحان جامع و دفاع از طرح پژوهشی رساله) حداکثر ۴ نیمسال است. چنانچه دانشجو نتواند در این مدت مرحله آموزشی را به پایان برساند، از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۱۲: حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ از ۲۰ است. در صورتی که نمره دانشجو در یک درس کمتر از ۱۴ باشد باید آن را تکرار کند. در هر حال میانگین کل نمرات دانشجو نباید از ۱۵ کمتر باشد.

فصل پنجم

امتحان جامع و تصویب پیشنهاد طرح پژوهشی رساله

ماده ۱۳: امتحان جامع، ارزیابی خلاقیت، قوه ابتکار و قابلیت‌های پژوهشی دانشجو است که به صورت شفاهی یا کتبی یا هر دو (به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی گروه و تأیید شورای آموزشی پژوهشکده) برگزار می‌گردد.

ماده ۱۴: امتحان جامع به معنی امتحان از تمام دروس گذرانیده شده نیست بلکه مجموع اطلاعات دانشجو را در چند درس مرتبط با موضوع رساله و گرایش، به پیشنهاد شورای تحصیلات تکمیلی مورد ارزیابی قرار می‌دهد که نتیجه آن به صورت قبول (حداقل ۱۵ از ۲۰) یا رد تعیین می‌شود.

تبصره ۱: دانشجویانی که بدون شرکت در امتحان ورودی دکتری توسط گروه‌ها پذیرفته می‌شوند باید در آزمون جامع کتبی و شفاهی موضوع ماده ۱۴ شرکت نمایند.

تبصره ۲: دانشجویانی که در امتحان جامع یک بار مردود شده باشند تنها یک بار دیگر مجاز هستند در امتحان جامع شرکت کنند.

تبصره ۳: پژوهشکده موظف است قبولی یا عدم قبولی دانشجو را در امتحان جامع کتبا به وی ابلاغ نماید.

ماده ۱۵: استاد راهنما با پیشنهاد دانشجو، موافقت استاد و تأیید کمیته تحصیلات تکمیلی گروه مربوط حتی الامکان از اعضای هیأت علمی پژوهشکده تعیین می‌شود و با صدور حکم توسط پژوهشکده بر مبنای تصویب شورای آموزشی پژوهشکده برای استاد راهنما قطعیت می‌یابد.

تبصره: در صورت ضرورت، در موارد استثنایی به تشخیص کمیته تحصیلات تکمیلی گروه پایان نامه می‌تواند با دو استاد راهنمای مشترک از داخل و خارج پژوهشکده هدایت شود.

ماده ۱۶: استاد یا استادان مشاور با پیشنهاد استاد راهنما و پس از تأیید کمیته تحصیلات تکمیلی گروه از بین اعضای هیأت علمی پژوهشکده و متخصصان و محققان مربوط انتخاب و با حکم پژوهشکده قطعیت می‌یابند.

ماده ۱۷: به منظور برگزاری جلسه دفاع از پیشنهاد طرح پژوهشی رساله، در هر رشته و یا گرایش، کمیته برگزاری جلسه دفاع با حضور استاد راهنما، استادان مشاور، و دو نفر استاد داور خارج از گروه با تصویب شورای تحصیلات تکمیلی گروه و تأیید شورای آموزشی پژوهشکده تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱: دانشجو، همزمان یا پس از امتحان جامع و حداکثر تا پایان نیمسال چهارم تحصیلی، باید از پیشنهاد طرح پژوهشی رساله خود در حضور کمیته مذکور دفاع نماید.

تبصره ۲: چنانچه دانشجو نتواند در زمان مقرر از پیشنهاد طرح پژوهشی رساله خود دفاع نماید، می‌تواند زمان مذکور را با موافقت استاد راهنما و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی گروه و شورای آموزشی پژوهشکده حداکثر به مدت یک نیمسال تحصیلی، با رعایت سقف زمانی مجاز دوره دکتری به تعویق اندازد.

تبصره ۳: استاد راهنما موظف است حداکثر ۲ هفته پس از برگزاری دفاع از پیشنهاد طرح پژوهشی رساله دانشجو، تصویب موضوع طرح را به همراه فرم مربوط به آموزش پژوهشکده ارسال نماید.

فصل ششم

مرحله پژوهشی و تدوین رساله

ماده ۱۸: ثبت نام دانشجو در مرحله پژوهشی و تدوین رساله، پس از اعلام قبولی وی در امتحان جامع و تصویب طرح پژوهشی رساله صورت گیرد.

ماده ۱۹: بر اساس ماده ۵ آئین نامه دوره دکتری (PhD) وزارت علوم تحقیقات و فناوری به شماره ۲۱/۲۷۲۹ مورخ ۱۳۸۹/۳/۳۰ تعداد واحدهای دوره دکتر ۳۶ واحد می‌باشد که از این تعداد ۱۲ تا ۱۸ واحد درسی و ۱۸ تا ۲۴ واحد رساله است.

ماده ۲۰: تمام فعالیت‌های علمی و پژوهشی دانشجو در مرحله پژوهشی و تدوین رساله، باید با هدایت و نظارت استادان راهنما و مشاور صورت گیرد. دانشجو موظف است در پایان هر نیمسال گزارش فعالیت پژوهشی خود را به تأیید استاد راهنما رسانیده و جهت درج در پرونده به دفتر آموزش پژوهشکده ارائه نماید.

ماده ۲۱: پس از چاپ یا پذیرش قطعی مقاله منتج از رساله در مجلات معتبر علمی - پژوهشی و تدوین رساله توسط دانشجو و تأیید کیفیت علمی و صحت مطالب آن از طرف استادان راهنما و مشاور و اظهار نظر کتبی

حداقل یک نفر از استادان داور (داور عضو هیأت علمی سایر دانشگاه‌ها در صورتی که فقط یکی از داوران اظهار نظر کرده باشد)، دفاع از رساله در حضور هیأت داوران صورت می‌گیرد.

تبصره ۱: تعداد و کیفیت مقاله‌های قابل قبول، توسط شورای تحصیلات تکمیلی گروه و شورای آموزشی پژوهشکده تعیین می‌گردد.

تبصره ۲: رساله حداقل دو نیمسال پس از تصویب طرح پژوهشی رساله، قابل دفاع است.

ماده ۲۲: ترکیب هیأت داوران به شرح زیر است:

۱- استاد راهنما به عنوان رئیس هیأت داوران

۲- استاد یا استادان مشاور

۳- دو نفر از اعضای هیأت علمی در رشته مربوط با حداقل مرتبه استادیاری و سه سال سابقه تدریس یا

تحقیق در دوره کارشناسی ارشد، به پیشنهاد شورای تحصیلات تکمیلی گروه و تصویب شورای

آموزشی پژوهشکده، به عنوان اساتید داور. باید حداقل یک نفر از اساتید داور از دانشگاه‌ها یا

موسسات تحقیقاتی دیگر باشد.

تبصره: مدیر گروه یا نماینده وی، به عنوان ناظر و بدون حق رأی در جلسه شرکت می‌نماید.

ماده ۲۳: جلسه دفاع با ریاست استاد راهنما و حضور حداقل سه نفر دیگر از اعضای هیأت داوران، که حداقل

یک نفر از آنها داور خارج از دانشگاه باشد رسمیت می‌یابد.

ماده ۲۴: هیأت داوران در پایان جلسه دفاع از رساله، پس از شور و بررسی در خصوص اصالت و صحت

رساله، امتیاز آن را براساس میانگین آراء به شرح زیر مشخص می‌نماید:

الف- قبول:

۱- با درجه عالی (۲۰-۱۹ از ۲۰)

۲- با درجه بسیار خود (۱۷-۱۸/۹۹ از ۲۰)

۳- با درجه خوب (۱۶-۱۶/۹۹ از ۲۰)

۴- با درجه قابل قبول (۱۵-۱۵/۹۹ از ۲۰)

ب- نیازمند به اصلاحات اساسی.

ج- غیر قابل قبول

تبصره ۱: چنانچه هیأت داوران تشخیص دهد که رساله، نیاز به اصلاحات اساسی دارد، موارد را در رأی خود خود ذکر نموده و از دانشجو می خواهد در مدتی که از حداکثر مدت مجاز دوران تحصیل وی تجاوز نکند، رساله را تکمیل و مجددا طبق مقررات یاد شده، از آن دفاع نماید.

تبصره ۲: اعطای نمره از سوی داوران فقط برای محاسبه میانگین و تعیین درجه قبولی و یا مردود بودن رساله انجام گیرد.

فصل هفتم

مقررات مالی

ماده ۲۵- شهریه دانشجو طبق مقررات و براساس شهریه ثابت و شهریه متغیر تعیین می گردد.

ماده ۲۶- شهریه ثابت و هر مبلغ بدهی احتمالی از قبل می باید در زمان نام نویسی و قبل از شروع نیمسال تحصیلی پرداخت گردد.

ماده ۲۷- نام نویسی از دانشجو توسط آموزش پژوهشکده فقط پس از دریافت گواهی امور مالی پژوهشکده مبنی بر پرداخت شهریه و مبلغ بدهی احتمالی از قبل ممکن خواهد بود.

ماده ۲۸- دانشجو می تواند در صورت موافقت پژوهشکده شهریه متغیر نیمسال را در دو قسط پرداخت نماید. تاریخ پرداخت قسط دوم حداکثر یک ماه و نیم پس از شروع نیمسال می باشد.

تبصره ۱- مدرک تعهد دانشجو در مورد پرداخت اقساط باید به تأیید امور مالی برسد.

تبصره ۲- صدور هر گونه گواهی مورد تقاضای دانشجو منوط به تسویه حساب تا زمان صدور گواهی خواهد بود.

ماده ۲۹- هزینه دروس جبرانی مطابق تعرفه کارشناسی ارشد دریافت خواهد شد.

ماده ۳۰- قبل از نام نویسی رسمی برای هر نیمسال دانشجو مجاز به شرکت در کلاس‌های درس یا پیگیری جریان پایان نامه نیست.

ماده ۳۱- استفاده از مرخصی تحصیلی منوط به پرداخت شهریه ثابت و بدهی احتمالی از قبل است.

فصل هشتم

سایر مقررات

ماده ۳۲: مدت مجاز تحصیل در دوره آموزشی ۴ نیمسال و برای کل دوره دکتری ۹ نیمسال است. چنانچه دانشجو در این مدت نتواند، رساله خود را تکمیل و از آن دفاع نماید از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره: به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی گروه و شورای آموزشی پژوهشکده می‌توان یک نیمسال به مدت مجاز تحصیل دانشجو اضافه نمود. در موارد استثنایی با تأیید کمیسیون موارد خاص یک نیمسال دیگر به سنوات تحصیلی اضافه می‌گردد.

ماده ۳۳: دانشجوی دوره دکتری باید به طور تمام وقت به تحصیل بپردازد تا بتواند از مزایای دانشجویی دوره دکتری برخوردار شود.

ماده ۳۴: عدم ثبت نام یا عدم تصویب طرح پژوهشی رساله در زمان مقرر، به منزله انصراف دانشجو از تحصیل تلقی می‌شود. در موارد استثنایی که دانشجو عذر موجه داشته باشد، می‌تواند با موافقت کمیته تحصیلات تکمیلی گروه و تأیید شورای آموزشی پژوهشکده و با توجه به مدت مجاز تحصیل، حداکثر دو نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

ماده ۳۵: دانشجویانی که در هر مرحله از دوره دکتری از ادامه تحصیل منصرف یا محروم شوند، بنا به درخواست آنان، پس از تسویه حساب، تأییدیه‌ای مبنی بر گذراندن واحدهای درسی دوره دکتری داده می‌شود.

ماده ۳۶: این آیین نامه در ۸ فصل و ۳۶ ماده و ۲۲ تبصره در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۰۴/۰۶ شورای آموزشی پژوهشکده به تصویب رسید و لازم الاجرا است.

